

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon Egy példány 10 fillér. Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10,489. szám.

Székelyek Budapesten.

Abban a nagy városban, melynek káprázatos tényében, egekig érő palotásorok között, mint a hangyaboly nyüzsgő és hemzse a mindennapi betevő falatért óriási harcot vívó sokaság, mely mint egy élő tenger folyton háborog, folyton viharzik, a hol a millió halandók alig ismerik egymást és mint az idegenek rohannak el egymás mellett eltérő célok felé förekedve, az ország fővárosában, a szívének kellős közepében, a hullámozó tenger forgatagában, apró szigetekskék képződnek észrevétlenül, melyeken a Székelyföld Robinsonjai, a mi székely honfitársaink egymásra találva, egymással tömörülve, szerényen és észrevétlenül, csendesen működnek a Székelyföld és a székely nép legégetőbb kérdéseinek megoldásán. Különböző koru, vermérsékletű és foglalkozásu emberek ezek; eltérő társadalmi állásokban, többnyire kisebb és nagyobb állásu szürke hivatalnokok, írók, tudósok, sőt poéták is. És ez embereket szétágazó élethivatásuk dacára egy géniuszt vezérli és ez emberek mindegyikét a másikához egy eszme, egy gondolat, egy érzelm világa fűzi, az: hogy ott a hullámozó tenger közepén, hol az erkölcsi hajótörés, az egyén gyengesége miatt oly gyakori, oly mindennapi, ők el nem sülyedhetnek, mert oly erős, szilárd, őszinte és meggyőző bennük a székely virtus, hogy bátran dacolhatnak minden idegen, minden nemzetközi viharral szemben.

Áldom a véletlent, mely közelebbükbe vezetett; áldom az Istent, hogy megismerhettem őket; az a csüggedés, az a kishitűség mely itthon már erőt vett lelkemen, mely megingatta a székely erényekbe vetett hitemet, a velük való érintkezésben, találkozásomban teljesen elenyészett és új tápot, új ihlettséget merithettem az ő rendithetetlen hitükből, lángoló székely hazaszeretetükből; úgy csüggnék ők a Székelyföld rögén, mint csecsemő az anya emlőjén; egy szebb mult dicső emlékeiből táplálkoznak és bár borult lélekkel kísérik a jelent, lelkük rendithetetlen szent hittel néz a jövőbe...

En édes székely véreim, most szerzett legujabb, legjobb barátaim, irigylem töletek ezeket a

szép honfiui erényeket, melyekben oly gazdagok vagytok, hogy ha pazar kézzel juttatnátok nekünk belőlük, akkor is maradna nektek annyi, a mennyit itthon már alig tudnak és akarnak megbecsülni. És úgy látszik, legalább én olyan impressziókat nyertem, mintha a székely ember csak akkor ébredne székelysége teljes tudatába, mikor ettől a földtől, melyen bölcsője ringott, a messze idegenbe elszakad...

Ott van a tiszteletet parancsoló, galambfőhár Borszéki Samu, az ő rendithetetlen, szinte csodaszámba menő ifju idealizmusával; székely lelke, mikor a multján elmereng, jelenen el-töpreng és a jövőből, mint egy próféta jósol, szemén át tör magának utat és pilláin végig perdülnek a könnyek, a drága gyöngyök, melyekkel székelynépét siratja; mint egy memento úgy hangzanak szavai; szép öreg arcának redői elsimulnak, mikor tántorithatlan hittel, meggyőződéssel az ő székely vasutjának eszméjét minden oldalról megvilágítja és szinte megdöbbenő eréllyel követeli: „tenget a székelyföldnek!” Ez eszméért él, küzd és ha — a mit a Mindenható még soká ne engedjen — eljut majd élete végpillanatához, utolsó szava is ez lesz: Berlin, Bécs, Budapest, Marostorda, Székelyudvarhely... Constanca... Fekete-tenger...

És ez a nagy székely pátriárcha, áldott jószágú nejével csodákat művel ott a fővárosban a székely nép érdekében; sátoros ünnepek előtt bejárják az összes műhelyeket, a hol székely fiuk vannak elhelyezve, megkérdik: kik akarnak az ünnepre hazamenni? Aztán összeszednek százat, százötvenet, kiruházzák, felöltöztetik és ingyen jeggyel küldik őket haza ünnepelni...

Kell ehhez szó? kell ehhez kommentár?

Ott van a másik: Fülei Szántó Lajos... az isten áldotta poeta, a kinek minden sora, minden szava, minden betűje székely levegőt, székely erényt, istenfélelmet, hitet és hazafiságot terjeszt; látni kell őt, mikor emlékezetében visszavarázsolja szép székely földjén átélt napjait, — és beszélő nagy kék szeméből a könnyek árja folydogál... És ott van Gyenge József, a köpeczifü, telve hittel, szeretettel, remény-

nyel. — Dr Ajtai József, Balázs Dénes, Péter István és még sokan — sokan — a kiket a jó Isten a székelység díszére sokáig éltesse, — a kik veritékes napi munkájuk után összeveszerődnek, — nemcsak keseregnek, — de minden aktuális székely kérdésről beható, komoly vitát folytatni és annak eredményét úgy leszögezni, hogy alkalomadtán megerősödjön a székely közjóért értékesítsék.

Két ilyen csendesen de áldatosan működő asztaltársaságot ismertettek meg velem; az egyik a Múzeum köruton a Hunnia kávéházban tartja Borszéki Samu vezetésével értekezleteit; a másik a „Hargitta asztaltársaság” minden szombaton találkozik előre meghatározott helyiségben és ennek vezetője: Fülei Szántó Lajos.

Nem egyesületek, — nincs alapszabályuk, — nincsenek ki-nevezett vagy megválasztott hivatalnokaik, de van lelkesedésük, szívük, érzékük a székely nép bajai iránt és megtalálják egymást, mert érzik, hogy mindannyian a székelyföld és székely anyák szülöttei... mert tudják, hogy e születésük nagy és nehéz kötelességeket ró rájuk... mert szívük és lelkük mindég visszavágyódik bérce hazájuk, szülőik és testvéreik felé.

Az ő lelkesedésüket szeretném ide hozni, ide plántálni, ide szögezni közénk, hogy az ő példájuk rázza fel bennünket rideg közönyünkből... mákonyos álmunkból... hazafiatlan indolenciánkból...

Lelkem háláját és üdvözlétet küldöm nektek... a székelyeknek Budapesten.

Deréki Antal.

A politikai helyzetről.

Szerdán indultak meg a kiegyezési tárgyalások ismét. Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével értekezletet tartanak Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Szebenyi József, Popovics Sándor és Mezössy Béla államtitkárok. A konferenciát a kereskedelmi miniszter egészségi állapotára tekintettel Kossuth lakásán tartják meg.

A szerdai értekezlet nevezetesen azért is, mert ezen fogalmazták meg azt a nyilatkozatot, amelyet Kossuth Ferenc a közgazdasági bizottságban, amelyet e hónap negyedikére hívnak egybe, tenni fog. A kereskedelmi miniszter egyébként arról, hogy a tanácskozások az osztrák kormány-
március végén tul is folytatódna, így nyilatkozott:

március végén tul is folytatódna, így nyilatkozott:

— Félreértés volna úgy értelmezni a husvétit terminust, hogy azontul egy tapodtat se. A politikában nem lehet úgy beszélni, hogy március 30-ig tárgyalok, ha pedig addig nincs meg-egyezés, akkor vége. A husvétit terminus is csak arra szökött, hogy addig tisztába akarunk jönni a kiegyezés lehetőségével, de korántsem jelentette azt, hogy akkorra meg kell lennie a kiegyezésnek vagy pedig végkép megszakitjuk a tárgyalásokat. A terminus kitűzése első sorban azt a célt szolgálta, hogy a tárgyalások gyorsabb tempóban folyjanak. A tárgyalások sürgős és beható folytatása ellen nem is lehet kifogás. Február vége óta szünet és megszakítás nélkül folynak a tárgyalások a magyar és az osztrák kormány között. De az anyag nagy. És minden közvetlen tanácskozás után külön nagy anyagot kellett feldolgozni a szakreferenseknek. Most is folytonos az érintkezés a két kormány között. Ezt az érintkezést nem lehet és nem szabad megszakítani, csak azért, mert március 30-ika a remélt végeredmény nélkül érkezett meg. Mert ha nincs meg ez a végeredmény husvételre, hát meglehet esetleg két vagy három héttel később. Szóval: politikai tárgyalásoknál a terminus nem jelenthet napra szóló terminust.

Ami már most a bécsi tárgyalást illeti, eredetileg április 8-ára tervezte a két kormány az újabb találkozást. A terminus betartása azonban attól függ, vajjon a két kormány szakreferensei végeznek-e azzal a munkával, amelyet a főtárgyalásra elő kell készíteniök. Miután pedig a március 31-ike a nélkül mult el, hogy a kiegyezést megkötöttük volna, most már igazán mindegy, hogy a két kormány néhány nappal előbb vagy utóbb folytatja-e a tárgyalást.

A koalíciós pártok és pedig az országgyűlési függetlenségi párt, az országos alkotmánypárt és a néppárt szerdán, április hónap 3-án este hat órakor a függetlenségi párt Royal-szállóbeli párthelyiségében közös értekezletet tart. Az értekezlet tárgya a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat.

Wekerle Sándor miniszterelnök, a ki az ünnepeket Dánoson töltötte, visszaérkezett a fővárosba. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter is visszaérkezett Abázziból.

A képviselőház e hónap negyedikén, csütörtökön ülést tart, amelyen a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslat tárgyalásába fognak bele. Ez ülésben mint biztos forrásból tudjuk, az első felszólalók között Simkó József, az oláhfalvi kerület képviselője is tart majd nagyobb szabású beszédet. Andrássy gróf belügyminiszter is ez ülésen terjeszti be az alkotmányvédő törvényjavaslatait.

Nehézségek a szövetkezetek vezetésében.

E címre sokan mondják, hogy az van bőven. Már csak az is elég volna, hogy a vezető az eszmé szolgálatában össze tudja tartani a nem nagy kitartással bíró székely népet. Hát még ezen kívül mennyi tenni való van, ha az ember becsületességgel meg akar felelni azon tisztséggel, melyet a nép érdekében elvállalt.

Bizony igen méltányos volna, ha a felsőbb hatóságok némileg tekintettel lennének a törvények mellett arra is, hogy a szövetkezetek vezetői, kik pusztán a nép iránti jóindulatból, tiszteletből vállalták el a szövetkezetek vezetését, nem fizetett hivatalnokok. Vagy talán a mi az államnak érdeke — a székely nép segítése — az a törvényszéknek vagy a pénzügyigazgatóságnak nem az? Mert a jóakaratu utasításokat szívesen vesszük, de már a fenyegetéseket nem. A napokban kaptam például a székelyudvarhelyi kir. törvényszéktől 1374. polg. sz. végzést, mely szerint mivel a tejszövetkezeti kimutatást a negyedévekről és a tagok névsorát nem terjesztettem be, „50 K pénzbírság terhe mellett” 14 nap alatt terjesszem be.

De hát én honnan tudtam volna eddig, hogy be kell terjeszteni? Vagy mert egy tejszövetkezet vezetését elvállaltam eo ipso a szövetkezeti törvényeket is kötelességem tudni? Engedelmet kérek, ez tiszteletből vagy még tiszteletdíjacsáért is igen sok, mivel még más dolgai is vannak az embernek. Előbb tehát jóakaratu felhívást, utasítást várnánk és csak azután a fenyegetéseket. A mi a dolgok így folynak, addig a törvényszék a kormánynak ama szándéka ellen működik, mely a nép segítségére irányul, mert az ilyen pénzbírságos felszólítások elveszik — gondolom velem együtt — sok vezetőnek a kedvét.

A tejszövetkezeti alapszabályok a pénzügyigazgatóságról említést sem tesznek, mégis kéri a jegyzőkönyvet és mérleget. Hát ezt beküldi minden szövetkezet. De már az 1940/III. b. sz. alatt küldött vallomási ir. rovatain „állampolgári becsületszavamra mondom” eligazodni nem tudok, mert soha ilyen nem volt dolgom.

Miután már a mérleget amúgy is beküldjük, abból a szükséges adatokat inkább leírathatja a pénzügyigazgatóság, minthogy esetleg hibásan töltsem ki én s bizonyítsam állampolgári becsületszavammal.

Ezeknek orvoslására volna szükség. Mert a mennyire az egyes tejszövetkezetek vezetőit ismerem, azoknak más dolguk is akad, minthogy csak azt tartásuk nyilván, mit és mikor kell ehez vagy ahoz a hatósághoz küldeni, mert ha elmulasztják akkor működik a paragrafus. Szóval a felsőbb hatóságoktól is várunk egy kevés ugynevezett „jóakaratot” és méltányosságot.

Ürmösi József,
unit. lelkész.

Gazdakörök rovata.

Szétszórt milliók.

A mindenható hosszú dermesztő álmából felébredtette a nagy természetet. A langyosan susogó szél és a nap meleg sugarai megszabadították a földet téli hideg takarójától. Kienged a föld fagyos kérge. A megjelent örök ifju tavasz munkára hívja a földmíves embert. Benépesül, megélénkül a határ. Szánt, vet a földmíves azon reményben, hogy aki megáldotta a földet ezen éven át gazdag áldásaival, meg fogja áldani újra és újra. A jóságos mindenható azonban nemcsak a megmunkált barázdákra hinti áldásait, hanem az utak szélét, az árkok oldalait s ugyszólva minden talpalatnyi földet értékes növényekkel diszít fel. A miveletlenül hagyott helyeken ezer meg ezer olyan növény terem, melyet a természet gyógyító erővel ruházott fel. Sötét tu-

datlanságunkban sáros csizmáinkkal taposunk végig sok értékes gyógynövényen. Értéktelen gyomnak nézzük a legértékesebb gyógynövényeket.

Egy néhány növényt kívánok fel-
említeni a vadon termő gyógynövények közül. Olyanokat, melyeket mindenki ismer a Székelyföldön, melyek mint közönséges gyomok mindenütt előfordulnak. A gyógynövények közül azokat válogattam ez alkalomra össze, melyeknek leveleit kell leszedni, napon vagy padláson megszáritani. A megszáritott leveleket zsákba rakva lehet értékesíteni. Ilyen vadon termő gyógynövények: 1. Kereklevelű vagy közönséges papsajt, 2. Büdös bürök, 3. Keskenylevelű utifű, 4. Egérfarku cickóró, 5. Martilapu.

A papsajt, utifű és egérfarku cickóró leveleit virágzásakor, a bürök leveleit közvetlen virágzása előtt, a martilapu leveleit június, július hónapban kell leszedni.

A papsajt és utifű leveleit napon, a bürök, egérfarku cickóró és martilapi leveleit szellős padláson kell megszáritani. A száritást ponyván vagy lepedőn kell végezni, hogy a levelek közé szemét, piszok ne kerüljön. A száritásnál arra kell törekedni, hogy a száritott szép zöld színű legyen. Ezért száritás közben a leveleket nem szabad vastag rétegbe összehalmozni s gyakran meg kell forgatni. Szedés és száritás közben nem szabad a különböző gyógynövényeket összekeverni. A hol sok a martilapu vagy papsajt, egy gyermek vagy egy öreg asszony naponként 50 klgr. zöld levelet gyűjthet, minek megszáritva az értéke 2 (kettő) korona. A felsorolt gyógynövények értéke métermázsánként 20—28 korona közt váltakozik. Értékesebb tehát egy kilogramm száritott martilapu vagy papsajt levél egy kilogramm tiszta buzánál. Millió meg millió tiszta érték hever szétszórva ezen gyógynövények értékeiben, Szorgalmas kezekre lenne szükség a szétszórt milliók összegyűjtésére.

A gazdaköri vezetők lennének hivatva a népet a gyógynövények gyűjtésére megtanítani, az összegyűjtött, szépen száritott gyógynövényeket a szedőktől beváltani és értékesíteni. A gazdakörök így keresetet biztosítanak a gyermekeknek és öregeknek s megmenekül a pusztulástól a szétszórt milliókat.

Szentannai Sámuel.

LEGUJABB.

A félhivatalos jelentések dacára — mintha a parasztlázadások Romániában szünőfélben volnának — azt a biztos értesülést kaptuk, hogy a romániai parasztlázadás átcsapott Magyarországra. Sósmezőn és a szomszédos román területen lévő Herzsán és Borzfalván felgyújtották a fatelepet. A háromszékmegyei alispán segítséget kért Brassóból. Százhusz csendőrt a veszélyeztetett vidékre küldtek. A tizenkettedik hadtestet mozgósítják. A belügyminisztért táviratilag rögtön értesítették.

A háromszékmegyei Sósmező határállomástól három kilométernyire levő Herzsán és több moldovai községet a lázadók felgyújtották. A környék ma reggel óta lángokban áll. Itt fekszenek Negropond román milliomos birtokai. A tulnyomóan oláhságtól lakott Sósmező sűrűn érintkezik és fraternizál a lázadókkal. Ezt annál is inkább megtehetik, mert az egész határszélét óriási vonalon csak tizenkét csendőr őrzi. Az esetről hivatalos jelentést tettek és sürgősen nagy meg-

erősítést kértek, mire az összes erdélyi csendőrséget és katonaságot a határszélekre rendelték.

KÜLÖNFÉLEK.

Hihetetlen hírek.

Mondják: hogy a husvéti határkerülők az idén nem okoztak semmi szerencsétlenséget a lövöldözésükkel; mondják: hogy feltámadás napján az udvarhelyi „Székely Társaság” is feltámadt halottaiból;

mondják: hogy mióta az ebzárlat megszűnt, egy kutya sem csavarog többé az utcákon;

mondják: hogy a gőzfürdő építése már gőzerővel halad városunkban;

mondják: hogy a juhturógyár megnyitásához már csak a gyár és a turó hiányzik, de a juhok már meg vannak;

mondják: hogy a fogyasztási szövetkezetnél eddig még semmit se kértek — hitelbe.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— **Husvét.** Mintha a feltámadás napjával a természet is felébredt volna rémitő hosszú álmából, a husvéti ünnepeknek végre nálunk is verőfényes, szép idő kedvezett és semmi sem rontotta az ünnepi hangulatot. Az ünnep mindkét napján szent áhitattal zárandokoltak a hívők a templomokba, melyekben megtartották a hagyományos, vallásos istentiszteleteket. Ünnepe második napján persze járta a szokásos szép husvéti öntözés, a fiatalság nagy vigasza mellett és biztosra vehetjük, hogy városunk szép leányai nem panaszkodhatnak, hogy észrevétlenül, szárazon maradtak.

— **Székely küldöttség.** A székely közbirtokosságok küldöttségébe újonnan Székelyszáldobó közbirtokossága március 25-én tartott gyűlésén ifj. Kolombán József birtokossági jegyzőt bízta meg. — A köpecsi birtokosság is tartott március 14-én ez ügyben gyűlést, de küldöttet ez ideig nem választott, bár mint értesítettek, ők is csatlakoznak a mozgalomhoz. A bibarcfalvi közbirtokosság elnöke, Szabó Lajos értesít, hogy az ottani közbirtokosság e hó 24-én tartott ülésében Bertalan György közbirtokossági tagot választotta meg, az erdőügy revíziója ügyében Budapestre menendő küldöttségbe.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapotában az örvendetes javulás egyre tart. A miniszter kezelőorvosa határozottan konstataulta, hogy a javulás igen szépen halad előre. Mindamellet a legnagyobb nyugalmat ajánlotta, úgy, hogy még néhány napig ágyban kell maradnia. A beteg miniszternél hosszabb látogatást tett Szerényi József államtitkár. Állapota iránt az ünnepek alatt számosan tudakozódtak úgy a fővárosból, mint a vidékről.

— **Jótekonycélu hangverseny.** A helybeli Sz. Ferencrendiek orgonája javára Dr. Válenstik Ferenc főszindikus védnöksége alatt husvét második napján, a Budapest szálloda színháztermében rendezett hangverseny erkölcsileg és anyagilag oly fényesen sikerült, hogy az egész hangversenyt ünnep harmadnapján meg kellett ismételni, mert az első napon a terem olyan zsúfolásig megtelt, hogy a közönség egy része nem fért be; erre való tekintettel a rendezőség közkívánatra kedden megismételte az előadást, a mi bizonyos szép összeget juttatott a jótekonycélnak. A műsor terjedelmességénél fogva, nem bocsátkozhatunk minden egyes szám kellő méltatásába, azt azonban örömmel konstataljuk, hogy minden egyes közreműködő kivette megillető részét a sikerből; az énekrészek kitűnőek, az előképek pedig meglepő szép hatásúak voltak és a közönség részéről zajos elismerést arattak. A siker oroszlanrésze azonban a ren-

dezőséget illeti, hogy páratlan izléssel és fáradhatlan buzgalommal ilyen élvezetes estvéket szerzett a közönségnek.

— **Passió színjáték.** Márc. 31-én, husvét vasárnapján este városunk V. kerületében, az ottani iskola növendékei által. Passió vallásos színjáték adatott elő, zsufolt terem mellett, elannyira, hogy a későbbben jövő helyet nem találva, kénytelenek voltak hazatérni. Az estély 45 K 42 fillér hasznát hozott a szent celra. Felülfizettek: Fernengel Frigyes 3 K, Barabás K. János 2 K, Győrfi Lajos, Vajna Antal 1—1 K, Barabás Ignác 80 fillér, Kertész Lajos 60 fill., főtiszt. Márkus Endre és Dézsi Lajos silekész 40—40 fillért és Sándor Mariska 20 fillér. Ugy a szíves felülfizetők, mint a pártolók, fogadják a nyilvánosság útján is a rendezőség hálás köszönetét.

— **Szerződtetés.** A fővárosi lapok husvét számaiból vesszük a következő hirt: „A Vígsház tagjai sorába szerződtette Deréki Jánost, az országos színészegyesület színi iskolájának végzett növendékét, aki legutóbb a Saloméban, Wilde tragédiájában tűnt fel, a melyben az ifju szíriai szerepét játszotta nagy sikerrel.” A tehetséges, fiatal színész, lapunk felhívás szerkesztőjének a fia és midőn az apának a fiához, a fiának pedig e ritka kitüntetéséhez gratulálunk, hisszük, hogy népszerű szerkesztőnk ez örömeiben minden jó barátja, velünk együtt őszintén osztozik.

— **Üzletátvétel.** Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a Koronkafele vendéglőt Sándor István urtól — mint annak volt főpincére — átvettem és azt egész újonnan szereltem fel, illetve rendeztem be. Kávéházam az utcai teremben, az étterem pedig a mellette levő szép nagy helyiségben lesz; a már réghíró hírnévnek örvendő konyharól úgy gondoskodtam, hogy az ezutánra is minden igényt kielégíthessen. Borokat első kézből, termelőktől vettem és így igen jó, kitűnő borok állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Helyiségeim ünnepélyes megnyitása vasárnap, folyó hó 7-én este, zenével lesz. A mélyen tisztelt közönség kegyes pártfogását és számos látogatását kéri, kiváló tisztelettel Öze Kálmán, vendéglős.

— **Halálozás.** Szenkovits József, korondi születésű, varsági körjegyző e hó 2-án, 26 éves korában, szélhűtésben meghalt.

— **Lengyel Zoltán beszámolója.** Április 1-én tartotta beszámolóbeszédét Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő Zilahon. Reggel 8 órakor indultak Krasznáról Zilahra a Budapestről érkezett vendégek, közöttük Eötvös Károly és Uray Imre országgyűlési képviselők és számos fővárosi hírlapíró. Krasznán Kövessy pártelnök üdvözölte Lengyel Zoltánt és a vendégeket. A pártelnök beszédére Eötvös Károly felelt rövid beszédben. Beláthatatlan hosszú kocsisor kísért Lengyel Zoltánt és pártját Zilahra. A nagy piacon a Wesselenyi szobor körül ott volt az egész város és tomboló éljenzés fogadta a képviselőket. Fél óráig tartó ünnepelés után juthatott csak Lengyel Zoltán a Vigadóba, a melynek erkélyéről Csetneki pártelnök nyitotta meg a népgyűlést. Azután Lengyel Zoltán mondotta el beszámoló beszédét és utána még Eötvös Károly és Uray Imre szólott a néphez. Azután elfogadták a nagyenyedi polgárság reggeli határozati javaslatát, mely szerint követelik az önálló vármegyeletet 1917-re, a nemzeti bankot pedig 1908-ra. Este 600 teritékes bankot volt, melyen a Kossuth-serleg felavató beszédét Lengyel Zoltán tartotta viharos tetszés mellett.

— **A romániai forradalom.** A román híradások szerint, a helyzet javulóban van. Husvét ünnepe tehát fordulót jelent a fölőlte veszedelmessé fajult

agrárforradalomban amennyiben a helyzet a lehetőséghez képest javult és ha meg nem is szűnt a forradalom, legalább a fordulat eshetőséget nyújt arra, hogy a forradalomnak mihamar vége szakad. A megnyugtató jelentések mellett számos olyan jelentés is érkezett, amelyek újabb lázongásokról hoznak hírt. Így Putnaban, Prahovában, Salceában, Bureuban újabb zendülések voltak, amelyeket a katonaság vert szét. Bukarestből jelentik: A zendülés mindenfelé csökkenőben van. A prefektusok meghalgtják a parasztok panaszeit. Ugy a földbirtokosok, valamint a bérlők a legmesszebb menő engedékenységet tanúsítják. Bukarestben teljes a nyugalom.

Meghívó. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj Egyletének székelyudvarhelyi 138-ik fiókpénztára 7-én vasárnap d. u. 3 órakor az iparos önképzőkör helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését melyre az egylet érdemes tagjait és az egylet iránt érdeklődő nagyközönséget a választmány határozata alapján tisztelettel meghívja Székelyudvarhelyt, 1907. március 28-án, Betegh Pál elnök, Bíró János, jegyző. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány évi jelentése. 3. Az 1906. évi számadás elfogadása és a fölmentvény megadása. 4. A központi évi jelentésének előterjesztése és a központi gyűlésbe küldötték választása. 5. Esetleges indítványok és új tagok fölvetése. Forgalmi kimutatás 1906. évről: Bevétel az egylet teljes megalakulásáig, 1906. augusztus 31-ig 152 K 26 f. Bevétel 1906. szeptember havában 388 K 42 f. Bevétel 1906. október havában 275 K 86 f. Bevétel november havában 155 K 34 f. Bevétel december havában 188 K 60 f. Bevétel 1906. december végeig összesen 1060 K 48 f. volt A fent kimutatott összeg havonként pontosan a központnak beküldött. Külön alapunk volt 1906. december végén 5 korona. Az év folyamán belépett összesen 120 tag. *Figyelem!* Az igen tisztelt egyleti tagok igyekezzenek esetleges hátralekaidat sürgősen befizetni, mivel az alapszabályok 14 §-a szerint ezentul a 8 héttel hátralekos tagok törültenek a tagok sorából. Hátralekba a tag csak akkor maradhat, ha betegség, vagy munkaképtelenség akadályozza, azt azonban köteles a tag, nyilvántartás végett a fiókpénztár útján a központnak bejelenteni. *Befizetések elfogadtatnak minden hó 1-és és 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor a városi elemi iskola szokott helyiségében tartandó péztárnyítás alkalmával.*

A Tulipán-Szövetség—Magyar Védőegyesülete a következő felszólítást intézte a testvéregyesületekhez: T. Testvéregyesület! Az évtizedeken át, sőt évszázadokon át főlhalmozott villamossági energiának avagy a népek lelkiületében felgyülemlett érzelmeknek és vágyaknak — olyan tüneményes kitörése és varázsszerű, a nemzet egészét magával ragadó, elszánt tettek sarkaló nyilatkozása — mint az nálunk 1848. március 15-én történt — a nemzetek életében egy évezred alatt is alig fordul egyszernél többször elő. Ezek a vulkánikus kitörések hatalmas rugóként lendítenek egyet a népek fejlődésén, de miként a világűrben rendszeres pályákon haladó égitestek útját az állandóan, megszakítás nélkül működő természeti erők szabják meg, akként az emberiség fejlődését is, igaz és helyes útján való haladásában, szintén csak az erkölcsi törvényeken alapuló soha nem szünetelő, folyton tartó munkásság vezérli biztosan. És csakis az ernyedetlen munkásságának köszönhetik a szilárd alapokon álló államok is megteremtésüket. Hogyha tehát mi március idusát, nemzetünknek szent ünnepét, méltóan akarjuk ünnepelni, akkor ne csak a múlt lelkesedést keltő szónoklatokra szorítkozunk, hanem ér-

vényesítsük ezen a napon nemes törekvéseinket, példát adva lelkesedő honfitársainknak, hogy nem üres szavakkal, de tettekkel szolgáljuk igazán szeretett hazánkat. Ettől az eszmétől vezéreltetve, kérjük testvéregyesületeinket, szíveskedjenek nemzetünknek ez ünnep napján, valamiként a többi — az egyes vidékeken különösen megtartott — nemzeti ünnepélyeken egy-egy alkotással résztvenni. Mutassunk akkor rá törekvéseink eszményi voltára, mikor mindenki ünnepel, nemcsak hangoztatván, de tényekkel igazolván hazafiságunkat. Kérjük tehát, szíveskedjenek ügykezelésüket akként irányítani, hogy az alapszabályainkban körvonalazott munkásságuk eredményét az egész nemzettől ünnepelt napokon mutassák be: március idusán. Szent István ünnepén, a koronázás 40 éves évfordulóján, valamint Árpád emléknapján. Ezek a napok országunk ki a jutalmakat s segélyösszegeket; ezeken a nagy napokon adjuk át a közhasználatnak a felállítandó tanműhelyeket; nyissuk meg ezeken a napokon kiállításainkat avagy rendezendő nemzeti vásároinkat; de legalább is tartsuk meg ezeken a napokon közgyűléseinket, melyen tevékenységünkről számolunk be. Az alkotásokon kívül szíveskedjenek az ünnepken testületileg résztvenni, eszménk terjesztésére használván föl a lelkesült hangulatot. Különösen nyerjük meg a tanári kart, hogy az iskolákban ez alkalmakkor arra ok-tassák nemzetünk virágát, ifjúságát, hogy a hazafiságnak legüdvösebb megnyilatkozását a csendes teremő munkásságban keressék. S hogy munkásságunk eredményes legyen, alapozzunk jól, hatalmas alkotásokra érett utódokat növelvén. Ebből a munkából ki kell, hogy vegye részét nemzetünknek apraja-nagyja, gazdagja és szegénye egyaránt. A nemzeti szellem ápolása kapcsán tehát oltunk mindenki lelkébe vágyat a közgazdasági téren való alkotásra is. Közgazdasági alkotásaink legyenek nemzetünk jövő haladásának — határjelzői! — A Tulipán-Szövetség—Magyar Védőegyesület nevében hazafias üdvözléssel Dobiecki Sándor s. k. ügyvivő tanácsos, gr. Batthyány Lajos s. k. elnök.

CSARNOK.

A széke lyek reáltörténete 1562—1691-ig

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.
(90. folytatás.)

A jobbágyokat és darabontokat e jog élvezetéből kizárták s e tekintetben az 1601-ik év sem hozott változást nekik. Csak egy 1651-iki országgyűlési végzés alapján lettek e kiváltság részeseivé a darabontok.¹² Velök együtt a libertinusok is valószínűleg ezen előjog élvezetébe jutottak később, mert Alcsik székek egy 1701-iki listájában a sójogosultak között őket is följegyezve találjuk. A grófok, mánások, nemesek, lófők, lovas puskások, darabontok, solymárok és a székek libertinusainak neveit szintén megtaláljuk ebben a listában, tehát a széke lyek minden szabad rendjét, továbbá a lelkészeket is, azonkívül három grófi kuriát, egy mánásnémet és nemesét. A csikiak az ők sójukat szintén Parajdrol szállították. Apafi idejében pedig kaptak a mánások 60 darab, a nemesek 40, a lófők 24, a darabontok 16 darab kósót. Ezt a listát Alcsik királybírója és jegyzője írják alá, tehát föltétlenül megbízhatóknak tekinthető.¹³

A sőt ingyen kapták ugyan a kiváltságoltak, de azért a kamarának előállítási költség fejében fizetni kellett valamit; ez a szokás a széke ly sóbányák kincstárává tevése, vagy államtársa után is, állandóan megmaradt. A lófőknek, nemeseknek a szabad sóhordás jogát azon föltétel alatt engedte volt meg János Zsigmond, hogy a sótisztéknek, vagy a kamaragráfoknak ősi szokás sze-

rint vágáspénzt, girapénzt és a szokásos ajándékokat meg kell adni.¹⁴ Ugy látszik azonban, hogy a sótiszték ennyivel nem voltak megelégedve, mert az országgyűlés ismételtlen megtiltotta nekik a zsarolást és a vámszedést.¹⁵ 1591-ben az országgyűlés mint illetéket, egy táska darab só fejtevéért és felhozásáért 10 dénárt állapított meg. Ugyanazon mennyiségért szokásban volt azonban a Székelyföldön még egy köböl zabot és egy sókockáért egy dénárt is fizetni; ez a szabad só vámmentes volt.¹⁶ A 13-ik század kezdetén is a széke lyek e nemű illetékeiket zabbal fizették.¹⁷

A széke lyek nemcsak régebben, de még 1562. után is, dacára a sóbányák államtársának, folyvást kereskedtek sóval. Minthogy azok, a kik szabad sőt élveztek, csak annyit kaptak, a mennyi házi szükségleteikre kellett s abból eladni tilalmas volt, a kereskedők maguk valószínűleg a sóbányákból vásárolták a sőt. Kereskedelmi területök a korábbi maradt, csak azt tartják meg, mert annak kiterjesztése miatt különben az ország többi kamaragráfjai azonnal sorompóba léptek. Így 1604-ben a császári biztosok megtiltják a széke ly sónak a régi területen kívüli eladását, különösen pedig tiltják azt a vízaknai sóbányák területén.¹⁸ De azért a széke lyek sóeladási területe 1701-ben a hat széken és fűszékeken túl kiterjedt még Segesvárra, Kóhalomra és Fehérmegye felső járásaira.¹⁹

(Vége következik.)

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

1857—907. kig. sz.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhírré teszi miszerint a Kossuth-utcai vámház melletti ház és kert, a mely a város tulajdonát képezi f. évi április hó 11-én d. e. 10 órakor a városi tanács nagytermében megtartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Székelyudvarhely város tanácsa 1907. március 26.

Gotthárd, polgármester.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnökétől.

1907. El. 81—1. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter ur Ö Nagyméltóságának folyó évi március hó 23-án 12762—1907. I. M. V. szám alatt kelt rendelete alapján a Székelyudvarhelyen építendő és átalakítandó kir. törvényszék és fogház átépítéséhez szükséges összes munkákra ezennel nyilvános árlejtést hirdetek a következő feltételek szerint.

1. Ezen árlejtésben résztvehetnek egyes vagy egyetemleges kötelezettéssel többen hazai iparosok, kik üzletüknek megfelelő gyakorlásához hatósági engedéllyel bírnak.

Az előttem ismeretlen vállalkozó jogosítványt felmutatni tartozik.

2. Ajánlatok csakis az összes munkákra tehetők, a melyek az eredeti kivonatokon, illetve ajánlati lapokon, nyújtandók be.

Más ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. Az összmunkák költségvetési kivonatai míg a készlet tart példányonként 15 koronában, az ajánlati lapok díjtalanul, a tervek, szerződési minta, általános és részletes vállalat feltételek a hivatalos órák alatt a székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnökénél kaphatók, illetve megtekinthetők.

4. A költségelőirányzatban és az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlati lapon vállalkozók egység árai számokkal és betűkkel megírva nyújtandók be.

A benyújtott árak ajánlattevőkre

kötelezők, a melyeknek utólagosan semmi néven nevezendő módosítása, eltérő magyarázata, vagy netáni hibák kijavítása meg nem engedtetik.

5. Az ajánlatok lepecsételve a következő felirással látandók el: «ajánlat a székelyudvarhelyi kir. törvényszék és fogház építési munkáira», a melyek legkésőbb 1907. évi április hó 29-ik napjának délután 5 órájáig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnökénél nyújtandók be.

A versenytárgyalás 1907. évi április hó 30. napjának délelőtti 9 órakor tartatik meg a székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnökének hivatali helyiségében.

A később érkezett, vagy távirati uton tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

6. Ajánlattevők tartoznak az általános feltételek 6 §-ának megfelelőleg 5 százalék banatpénzt, vagy pedig törvényesen előírt értékpapírokat a székelyudvarhelyi kir. adóhivatalnál számfeljett nyugta ellenében letétbe helyezni és a letéti nyugtát ajánlatukhoz csatolni.

A szerződés megkötésekor a banatpénz az ajánlati összeg 10 százaléka lesz vállalkozó által pótlandó.

7. Igazságügyminiszter ur Ö Nagyméltósága, ki az ajánlatok elfogadása felett végérvényesen határoz, fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtott ajánlatok között teljesen szabadon választhasson, tekintet nélkül az ajánlati összegekre.

8. A munkák a szerződés jóváhagyása után azonnal megkezdendők és oly eréllyel folytatandók: hogy az új épület szárny és az azal kapcsolatos fölépcső 1907. év július hó 30-ig tető alá jussanak és 1907. év szeptember hó 30-ig kívül belül teljesen levakoltassanak; az összes ezekhez tartozó munkálatok, illetve a teljesen kész és szárazra kifutott helyiségek, mit vállalkozó saját költségén tartozik teljesíteni, 1907. év december hó 15-ig átadandók.

A régi épület részén történő átalakítási és javítási munkák legkésőbb 1908. év tavaszán kezdendők meg és 1908. év szeptember hó 1-ig teljesen befejezendők, illetve átadandók.

Az átalakítási és kibővítési munkák olyképen végzendők, hogy az építés folyama alatt a törvényszék és fogház helyiségeinek legalább is $\frac{2}{3}$ része használatban maradjanak és mindenkor csak $\frac{1}{3}$ rész foglaltatható le teljesen az építkezés által.

Vállalkozónak kötelessége ideiglenes árnyékszékekről gondoskodni.

Az átalakítási munkák mikénti beosztását és annak sorrendjét a törvényszék elnökének meghallgatásával az államépítészeti hivatal által kirendelt ellenőrző közeg fogja előzetesen megállapítani.

9. Az összes munkák végrehajtásához csakis magyar, lehetőleg helybeli munkaerők és gyártmányok használhatók fel, a mit vállalkozó kétség esetén kívánatra megfelelően igazolni tartozik; azonkívül szerződött vállalkozó kötelessége az építési engedély díjának kiegyenlítése, a hatóságoknál a tervek benyújtása, az esetleges változtatások bejelentése és a lakhatási engedély megszerzése s az ezekkel kapcsolatos költségek viselése.

10. Vállalkozó tartozik a lebontandó régi épületeket az alapokig terjedően saját költségén teljesen lebontani és az összes bontásból eredő anyagokat és törmelékelt el fuvaroztatni. Ennek fejében megengedtetik, hogy az új építés alapozásához és pince falaiba a bontásból kikerült jó minőségű és kifogástalan követ és téglát kellően megtisztítva beépítheti.

Székelyudvarhely, 1907. ápr. 1.

Dr. Bodolla Gábor,
kir. törvényszéki elnök.

Téli menetrend.

Érvényes 1906 évi október hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. - Nagyváradi - Predeal	Szv.	Gyv.
I-III.	I-II.	Állomások	I-III.	I-II.
900	91	i Budapest k. p. u.	720	750
1152	1119	i Szolnok	322	532
1206	1132	i Szajol	304	519
144	1249	i Püspökladány	119	403
344	217	i Nagyváradi	1109	238
410	218	i Nagyváradi	1037	232
834	553	i Kolozsvár	605	1170
	915	i Deés	340	
	305	i „		
854	611	i Kolozsvár	521	1050
1016	726	i Aranyos-Gyéres	348	930
1044	750	i Székely-Kocsárd	307	900
458	1025	i Marosvásárhely	1225	538
538	526	i „	587	1128
1149	831	i Tövis	157	82
402		i Arad	635	
704		i „	850	
1258	904	i Küküllőszög	1248	735
818		i Sávárd		150
	355	i „	859	
157	943	i Kis-Kapus	1141	656
358	1257	i Nagy-Szeben	731	445
1120	731	i „	1257	915
213	947	i Kis-Kapus	1109	650
340	1053	i Segesvár	948	549
613	133	i Székelyudvarhely	705	305
347	1100	i Segesvár	922	542
750	209	i Brassó	532	245
106	652	i Kézdi-Vásárhely		
306		i Gyimes	Tv. 1016	
			SSZ. 445	
	219	i Brassó	728	218
	331	i Predeal	612	112
	910	i Bukarest		8

Az aláhúzott számok éjjeli időt jelentenek
Az i — indulás; é — érkezés.**BOR!**

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

2392—907. tkvi sz.

HIRDETMEY.

Bögöz község tagosítása folytán a község telekkönyvei átalakítottak s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. cikk, az 1889. évi XXXVIII. t. c. és az 1891. évi XVI. t. c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 15. és 17. § alapján ide értve e szakaszoknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi 16. t. c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t. c. 7. §-a) és az 1891. évi 16. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve ez utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással elni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondások többé figyelembe vételni nem fognak.

3. hogy mindazok, kik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, kik az 1. 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találták, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött téves bejegyzésekből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, s az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind

egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhelyi, 1907. márc. 10.
MIHÁLY, kir. trvszéki egyesbíró.**Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének**

székelyföldi kerületi fiókjánál

(Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 27. szám)

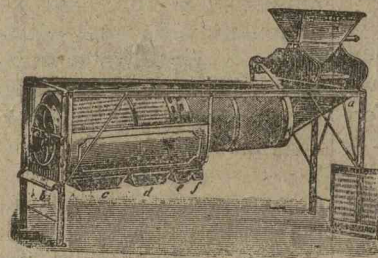
A M. KIR.

SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földmivelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából

ugy palack mint hordó **BOROK** legelőnyösebben kaphatók.**VETOMAGYAK**

a m. kir. állami magvizsgáló állomás által teljes arankamentesnek talált Vörös tőhere- és lucernamag, elsőrendű Duppaui zab, búkköny, kendermagvak a legelőnyösebb napi árban kaphatók.

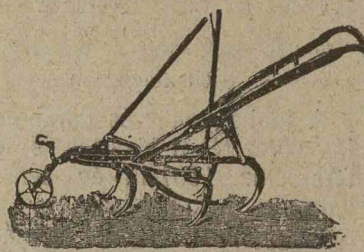

Stahel és Lenner

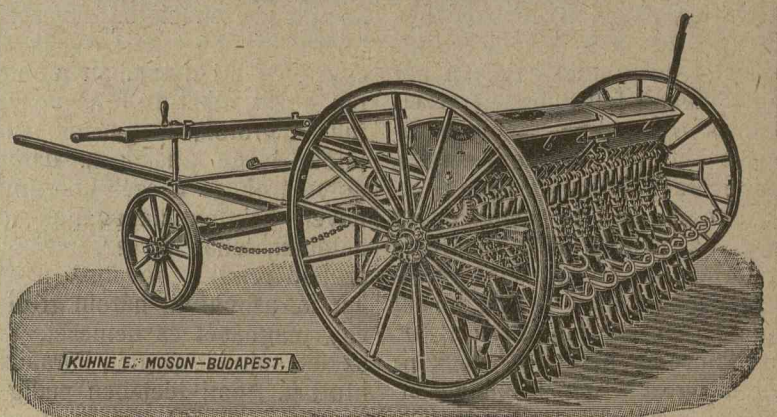
egyedüli magyar gyártmányu, különleges

Trieurjei

gabonakeverékek számára csakis itt szerezhetők be.

Törökbuza és répavetőgép

egy és két soros, Oberth Frigyes-féle legkitünőbb gyártmány; a székelyföldi talajviszonyoknak megfelelőleg alkalmazható Planeth Jr. féle kapáló és töltőgép ekekü lönlegességgel.

Mosoni drill.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyár Moson

Bizományi raktára.

Acél váltva forgató ekek, boronák, Mosoni és Hungaria Drill vetőgépek, aratógépek, rosták, Rapid kézi daráló gép, szecsavágók stb.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult községnél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

BETECH PÁL ÉS TÁRSA

könyv-ízenem- és papírkészítésben Székelyudvarhelyt.

Névjegyek izléses kivitelben készíthetnek.

Óriási siker!

„Antinicotin”

szivarka hüvely

= szivar dobozokban. =